

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 22. juni 2009
Sagsnr.: 39

- ./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering om forslag til Kommissionens beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret majs MON 89034 under Europa-Parlamentets og Rådet forordning (EF) nr. 1829/2003 (komitésag).

Med venlig hilsen

Jakob Petersen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen

6. kt. & 9. kt.

Dep. sagsnr.: 121

FVM 672

Den 19. juni 2009

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret majs MON 89034 under Europa-Parlamentets og Rådet forordning (EF) nr. 1829/2003 (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Kommissionen har den 15. juni 2009 fremsendt forslag til beslutning om tilladelse til markedsføring af genetisk modificeret majs MON 89034 efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genmodificerede fødevarer og foder (GMO-forordningen).

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 29.-30. juni 2009.

I december 2006 indsendte Monsanto Europe S.A. en ansøgning om godkendelse af majs MON 89034 til fødevarer- og foderbrug (ikke dyrkning) i henhold til reglerne i GMO forordningen. Majs MON 89034 indeholder generne *cry1A.105* og *cry2Ab2*, som udtrykker proteinerne Cry1A.105 og Cry2Ab2, der beskytter majsplanten mod visse typer af skadelige billelarver (*Lepidopteran*-arter). Ansøger angiver, at majs MON 89034 har bedre dyrkningsegenskaber end konventionel majs. Majs MON 89034 indeholder ikke antibiotikaresistensmarkørgener.

EFSA har konkluderet, at majs MON 89034 er lige så sikker at anvende som konventionelle majs. Der er ifølge EFSA ikke noget, der tyder på, at majs MON 89034 har negative konsekvenser for menneskers og dyrs sundhed eller for miljøet ved de påtænkte anvendelser. Fødevareinstituttet har ligeledes vurderet det fremsendte ansøgningsmateriale og konkluderer, at majsen ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder, og at den ernæringsmæssigt set er ækvivalent med konventionelle majs. Undersøgelser af de indsatte proteiner viser ingen lighed til kendte toksiner og allergener.

Regeringen agter på dette grundlag at stemme for forslaget.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødearestyrelsen

6. kt. & 9. kt.

Dep. sagsnr.: 121

FVM 672

Den 19. juni 2009

GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret majs MON 89034 under Europa-Parlamentets og Rådet forordning (EF) nr. 1829/2003 (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Forslaget vedrører godkendelse af genetisk modificeret majs MON 89034 i henhold til GMO-forordningen. Godkendelsen vil gælde import og markedsføring af fødevarer, fødeareingredienser og foder, der indeholder eller er fremstillet af majs MON 89034, samt anvendelse af majsen til anden industriel brug undtagen dyrkning. MON 89034 har fået indsat generne cry1A.105 og cry2Ab2, som udtrykker proteinerne Cry1A.105 og Cry2Ab2, der beskytter majsplanten mod visse typer af skadelige billelarver (Lepidopteran -arter). Ansøger angiver, at majs MON 89034 har bedre dyrkningsegenskaber end konventionel majs. Formålet med godkendelsen er at tillade import og markedsføring i EU af MON 89034-majs stammende fra dyrkning i tredjelande. Majs MON 89034 indeholder ikke antibiotikaresistens-markørgener. En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Kommissionen har den 15. juni 2009 fremsendt forslag til beslutning om tilladelse til markedsføring af genetisk modificeret majs MON 89034 efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genmodificerede fødevarer og foder (GMO-forordningen).

Forslaget er fremsat med hjemmel i forordningens artikel 7 og 19.

Forslaget behandles i en forskriftskomitéprocedure i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, udsteder Kommissionen beslutningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er et kvalificeret flertal imod forslaget,

skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 29.-30. juni 2009.

Nærhedsprincippet

Forslaget vedrører gennemførelsesbestemmelserne til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens holdning, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

I december 2006 indsendte Monsanto Europe S.A. en ansøgning om godkendelse af majs MON 89034 til fødevare- og foderbrug (ikke dyrkning) i henhold til reglerne i GMO forordningen.

Majs MON 89034 indeholder generne *cry1A.105* og *cry2Ab2*, som udtrykker proteinerne Cry1A.105 og Cry2Ab2, der beskytter majsplanten mod visse typer af skadelige billelarver (*Lepidopteran*-arter). Ansøger angiver, at majs MON 89034 har bedre dyrkningsegenskaber end konventionel majs. Majs MON 89034 indeholder ikke antibiotikaresistens-markørgener. Tilladelsen vil omfatte majskerneler fra MON 89034 samt krydsninger af MON 89034 med konventionelle ikke-genmodificerede majslinier. Ansøgningen omfatter ikke dyrkning af majs i EU.

Den sundheds- og ernæringsmæssige kvalitet af majs MON 89034 adskiller sig ifølge ansøgningen ikke fra konventionel (ikke genmodificeret) majs. Udover dokumentation for den sundheds- og ernæringsmæssige kvalitet af majs, var ansøgningen i henhold til reglerne ledsaget af et forslag til miljømæssig overvågning.

Godkendelsens omfang

Beslutningsforslaget lægger op til, at der gives tilladelse til import og markedsføring af produkter, der indeholder eller er fremstillet af majs MON 89034. Ifølge Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritets (EFSA's) udtalelse kan majskernelerne fra den genmodificerede majs anvendes til fødevare- og foderbrug på samme måde som konventionelle majskerneler, dvs. både som hele kerneler og i forarbejdet form. Godkendelsen omfatter også tilladelse til industriel forarbejdning, men ikke til dyrkning af majs i EU.

I henhold til GMO-forordningen må godkendte genmodificerede planter krydses med konventionelle ikke-genmodificerede planter til frembringelse af nye sorter uden, at dette kræver speciel godkendelse. Tilladelsen vil derfor omfatte majs MON 89034 samt majs fra efterfølgende krydsninger heraf med konventionelle ikke-gensplejede majs.

Markedsføringen af majs vil kunne ske fra datoen for en eventuel beslutning om godkendelse. Beslutningen vil gælde i 10 år fra denne dato.

Mærkning

Produkter til fødevarer- eller foderbrug, der indeholder, består af eller er fremstillet af majs MON 89034 skal i henhold til forslaget mærkes til den endelige forbruger med ”genetisk modificeret majs” eller ”fremstillet af genetisk modificeret majs”.

Sætningen ”ikke til dyrkning” skal angives i mærkningen på produktet og i følgedokumenterne til foder og produkter til anden industriel anvendelse, som indeholder spiredygtige majs-kerner af MON 89034. Denne sætning skal ikke fremgå af mærkningen på tilsvarende fødevarer.

Miljømæssig overvågning

Ifølge den miljømæssige overvågningsplan skal ansøgeren via de etablerede netværk af industri-organisationer sørge for, at der indsamles oplysninger om potentielle uønskede effekter af markedsføringen, at der tages passende forholdsregler for at forhindre spild af spiredygtige kerner m.v. i henhold til den generelle plan for miljømæssig overvågning af genmodificeret majs. Det påhviler ansøgeren at afrapportere herom til Kommissionen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

En vedtagelse af forslaget kræver ikke implementering og har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet området overordnet er reguleret af en forordning, og dermed er reglerne umiddelbart anvendelige i Danmark. De enkelte beslutninger er rettet til bestemte virksomheder og umiddelbart gældende for disse.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

En vedtagelse af forslaget vil være en forbedring af importvilkårene for majsbaseret foder og fødevarer. En manglende vedtagelse af forslaget kan således medføre handelsmæssige vanskeligheder. Såfremt der ikke gives tilladelse, vil der gælde en 0-tolerance for tilstedeværelse af MON 89034-majs i importerede produkter, hvilket kan vanskeliggøre import af majs fra tredjelande, hvor majsens dyrkes.

Med hensyn til de sundheds- og miljømæssige konsekvenser af anvendelsen af majs MON 89034 konkluderer EFSA i udtalelse af 18. december 2008, at majsens er lige så sikker at anvende som konventionelle majs. Der er ifølge EFSA ikke noget, der tyder på, at majs MON 89034 har negative konsekvenser for menneskers og dyrs sundhed eller for miljøet ved de påtænkte anvendelser.

Fødevarainstitutet har ligeledes vurderet det fremsendte ansøgningsmateriale. Institutet har konkluderet, at majsens ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder, og at den

ernæringsmæssigt set er ækvivalent med konventionelle majs. Undersøgelser af de indsatte proteiner viser ingen lighed til kendte toksiner og allergener.

Miljøstyrelsen har i forbindelse med EFSA's høring af miljømyndighederne, forud for offentliggørelsen af EFSA's udtalelse, sendt sagen til de danske eksperter i Plantedirektoratet, Fødevareinstituttet og Danmarks Miljøundersøgelser, som samlet har vurderet, at der ikke vil være miljømæssige konsekvenser af import af majs MON 89034, når de anvendes til andre formål end dyrkning.

På den baggrund skønnes forslaget ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark

Høring

Sagen har været i høring via høringsportalen, ligesom sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevareudvalg (EU-underudvalget).

Landbrug & Fødevarer noterer sig, at EFSA i sin risikovurdering af 3. december 2008 har konkluderet, at den pågældende majsline ikke adskiller sig fra konventionelle majs sorter og dermed ikke udgør nogen risiko for menneskers og dyrs sundhed eller for miljøet. Landbrug & Fødevarer anbefaler på den baggrund, at Danmark stemmer for markedsføringstilladelsen, idet det samtidig skal understreges, at forsinkelse af godkendelsen vil få betydelige konsekvenser for samhandelen blandt andet som følge af den gældende nultolerance overfor ikke godkendte GM-afgrøder.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at afgørelser vedrørende tilladelse til at anvende genmodificerede afgrøder skal træffes på baggrund af en sundheds- og miljømæssig risikovurdering, som fastsat i GMO forordningen.

Da den sundheds- og miljømæssige vurdering af majs MON 89034 ikke giver danske og internationale eksperter anledning til bemærkninger, har regeringen ingen fagligt begrundede indvendinger imod godkendelsen. I forlængelse heraf skal ansøgningen om godkendelse af majs MON 89034 også ses i lyset af, at foderpriserne i EU i de seneste år er steget betydeligt med deraf negative konsekvenser for husdyrproduktionen. Regeringen er af den holdning, at muligheden for at importere genmodificeret majs og soja til EU bør udnyttes fuldt ud inden for EU's eksisterende lovgivning. Regeringen kan således støtte forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ikke oplysninger om andre landes holdninger til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.